Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0520U101385

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-10-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевченко Тетяна Миколаївна
2. Shevchenko Tetiana M.

Кваліфікація: к. філол. н., 10.01.01, 10.01.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 10.01.01

Назва наукової спеціальності: Українська література

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Шифр наукової спеціальності: 10.01.06

Назва наукової спеціальності: Теорія літератури

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 28-09-2020

Спеціальність за освітою: Українська мова та література

Місце роботи здобувача: Одеський національний університет імені І.І.Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська 2, м. Одеса, Одеська обл., 65058, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.178.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут літератури ім. Т.Г. Шевченка Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417265

Місцезнаходження: вул. Михайла Грушевського, 4, м. Київ, Київська обл., 01001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І.І.Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська 2, м. Одеса, Одеська обл., 65058, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 17.07, 17.09.91

Тема дисертації:

1. Есеїстика українських письменників як феномен літератури кінця ХХ – початку ХХІ ст.

2. Essays of Ukrainian writers as a phenomenon of the end of the XXth - beginning of the XXI century.

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено письменницькій есеїстиці в українській літературі кінця ХХ – початку ХХІ століття. Запропоновано осмислення есею як жанру, метажанру й дискурсивної практики водночас. Зокрема, обґрунтовано есей як дискурсивну практику – художньо й соціокультурно зумовлену сполуку процесів суб'єктивно-рефлексивної діяльності в певний період існування літератури. Уперше розроблений погляд на есей як практику відкрив нові перспективи осмислення цього складного феномена, насамперед, в аспекті текстуальних способів існування висловлювання, передусім, з огляду на чинники текстопородження, форми й засоби авторської (само)індентифікації, референтну подієвість, специфіку ментальної ситуації тощо. Осмислено письменницьку есеїстику кінця ХХ – початку ХХІ століття в ментативно-наративному дискурсі. Обґрунтовано ментатив як референцію до власне мислення у його мовленнєвій практиці, запропоновано поняття екзогінаратора – оповідача, який стає мислителем в есеїстичному дискурсі. Проаналізовано й форми ансамблевого об'єднання есеїстики письменників. Окремий пласт дослідження присвячено

топологічно-рефлексивним особливостям письменницької есеїстики в сучасній українській літературі. Зроблено висновок про письменницьку есеїстику кінця XX – початку XXI століття як виняткову частину сучасного літературного процесу і як стійкий культурний та художній феномен мистецтва загалом.

2. Dissertation in the form of a monograph is devoted to writer's essay in Ukrainian literature of the end of XX-beginning of XXI century. As a result of the systematic analysis of a significant amount of essayistic texts in contemporary Ukrainian literature, it is suggested to define essay as a genre, meta-genre and discursive practice all at the same time. The intentions of essay as a genre are aimed at a particular – personal – way of presenting the subject of speech. The meta-genre nature of the essay is conditioned by the variability of the means of fictional-reflective modeling of the world, going beyond only one type of creativity. For the first time, the comprehension of essay as a discursive practice as an artistically and socioculturally conditioned connection of the processes of creation and distribution of certain kinds of subjective-reflexive activity during a certain period of existence in literature is offered. Essay as a discursive practice requires special methods of reading it. Some of the basic ones include the technique of existential (in-depth, slow) reading, which involves a step-by-step, thoughtful decoding of the author's meanings, focused primarily on the reader-intellectual, and associative reading, which was tested on the basis of modern Ukrainian literary essays, by paying attention to the keywords that grow into word sequences. The monograph also offers a comprehension of writer's essay of the end of the XX – beginning of the XXI century in the mental-narrative discourse. It is proven that mentative, as a reference to thinking itself in one's speech practice, same way as the statements that generate mental events (changes in perception of the world) in reader's mind, is present in the majority of works in modern Ukrainian literature, which we qualify as essayistic. For essay as a discursive practice, we are offered the concept of exoginarrator – a narrator who becomes a thinker, a mediator in an essayistic discourse. Another section of research is devoted to the topologically-reflexive features of writer's essay in contemporary Ukrainian literature, different types of creativity are systematized based on the author's self-identification with a certain topos, which implies a certain clot of thought generated by the author's consciousness in a form of mentative formation, artistic adoption of topos with words. All these and other analyzed aspects made it possible to make conclusions about the literary essay of the end XX – beginning of XXI century as an exceptional part of modern literary process and as a stable cultural and artistic phenomenon of art in general. Considering the analysis of its nature, traditions, origins, context-organizational factors, variety of thematic and reflexive expanses, there is every reason to claim that contemporary writer's essay is a holistic phenomenon of modern Ukrainian literature, which develops according to its internal principles and situations as a result of current cultural era. It is entirely self-contained multifaceted creativity work, marked by polyphonic artistic initiatives that are gaining momentum. The dissertation in the form of a monograph substantiates why, how, with the help of what factors, essays today have taken a leading position among other genres and types of literary creativity. Essay is a personal, associative and emotional work, fundamentally non-systematic, actualized by author's subjectivity and clearly multifaceted versatility of narration, but it has won the attention of both contemporary writers and readers in the realities of transitional era, experienced by Ukrainian culture.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Малютіна Наталія Павлівна

2. Maliutina Natalia Pavlivna

Кваліфікація: д.філол.н., 10.01.01, 10.01.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Малютіна Наталія Павлівна

2. Maliutina Natalia P.

Кваліфікація: д.філол.н., 10.01.01, 10.01.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кавун Лідія Іванівна

2. Kavun Lidiia I.

Кваліфікація: д. філол. н., 10.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мейзерська Тетяна Северинівна

2. Meizerska Tetiana S.

Кваліфікація: д.філол.н., 10.01.01, 10.01.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мацевко-Бекерська Лідія Василівна

2. Matcevko-Bekerskaya Lidiya Vasilyevna

Кваліфікація: д.філол.н., 10.01.01, 10.01.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Жулинський Микола Григорович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Жулинський Микола Григорович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Т.А.